

The background is a deep blue gradient with a subtle pattern of white dots. Overlaid on the left side are several concentric circles and a large arc with a scale. The scale has markings from 140 to 260 in increments of 10. There are also smaller circles and arrows scattered across the background, some with dashed lines.

MESOPOTAMIJOS KŪRIMO MITAI

IŠ LUVRO KOLEKCIJOS, LUVRO MOKSLININKŲ KOMENTARAI

SUKŪRIMO MITAS PRIMENA ARCHAJIŠKĄ KOSMINĘ DANGAUS IR ŽEMĖS SANTUOKĄ TUO MOMENTU, KADA JIE ATSISKYRĖ, PRIEŠ PAT DIEVŲ, DANGAUS KŪNŲ, AUGALIJOS GIMIMĄ.

*"Dangus (Anas), atsistojo kaip jaunas herojus.
Dangus ir žemė (Ki) apsikeitė riksmu.
Tuo laiku dievas Enkis ir Eridu neegzistavo, dievas
Enlilis dar negyveno...
Laukų spindesys buvo dulkės. Žydėjimas buvo
dulkės,
Diena dar nešvietė, jaunas mėnulis (dar) nekilo į
dangų."*

Molis

Ankstyvųjų dinastijų laikotarpis III,
III ketvirtis trečiojo tūkstantmečio prieš Kristų.
Tello (Irakas), kasinėjimai - G. Crosa, 1903 AO
4153

2. ŠUMERŲ KŪRIMO MITAS, PRIMENANTIS AUGMENIJOS GIMIMĄ, BEI MEDŽIO IR NENDRĖS PASAKĖČIA

Teksto pradžia:

*"Visata žibėjo, jos paviršius žaliavo,
Didžioji žemė buvo pasipuošusi sidabru ir lazuritu,
Pasipuošusi dioritu, agatu, karneoliu
ir kristalu elmelu, pasidengusi didybe
augalijos ir pievų.
Didinga Žemė, Tyra Žemė pasirodė graži Dangui.
Dangus susituokė su plačiąja Žeme,
Jis įliejo į jos iščias herojų sėklą, Medžio ir Nendrės,
Ir visa Žemė atsidėjo gimdyti augaliją.
Nendrės ir Medžiai žaliavo, harmonija karaliavo,
Medžiai ir Nendrės puikiais stiebais, kartu giedojo savo gyrių,
Medžiai neatrodė, kad didžiutęsi priešais Nendres,
Gelmėse jie suformavo savo šaknis,
Nendrės kilo, padidino plačius cukranendrių laukus, dideles pelkes.
Liūtys leido joms augti, kaip debesys, nešantys vandenį iš dangaus ..."*

Gauta 1914 AO 8718

Molis

III tūkstantmečio pabaiga

(Antrojo tūkstantmečio pr. Kr. pradžios redakcija)

Pietų Mesopotamija (Irakas)

ŠUMERŲ KŪRIMO MITAS „ENKIS IR NINHURSAGA“ (III TŪKSTANTM. PB., KOPIJA II TŪKSTANTMEČIO PR.)

Mitas prasideda šlovinimo himnu Dilmunui (Bahreinas ir dalis Arabijos pakrantės), privilegijuota šumerų prekybos partnerė. Toliau eina pasaulio pradžios aprašymas prieš tai kai Enkis, Eridu pietinių pelkių - dievas - nepradėjo organizuoti gyvenimo : civilizacijos įstatymų nežinojimo būklė.

Dieviškųjų kartų seka vyksta per Enkio sanguliovimą su savo palikuonėmis, kol deivė Motina nepertraukia šio proceso, prieštaraujančio civilizuotos prigimties dėsniams, dėl ko tada įvedama pasaulio tvarka. Išliko trys mito kopijos. Luvro kopijoje yra tekstas su istorija, kur Enkis išprieivartauja Ninimmu, ir gimsta Uttu.

„ENKIS IR PASAULIO TVARKA“ (II TŪKSTANTM. PR., PIETŲ IRAKAS, LUVRO LENTELĖJE MITO PABAIGA)

Enkis, dievas kūrėjas ir išminties dievas, nori sutvarkyti žemę, kad užtikrintų Šumerui, kurio galią palaiko apsišvietęs valdovas, gerovę ; jam leis importuoti brangių medžiagų, kurių jam trūksta. Apeidamas savo valdas Enkis skelbia likimą ir vardija įvairias Šumero sritis, kurioms jis suteikia žemdirbystę, gyvulininkystę ir tekstilės pramonę, kas bus prekybos mainų objektai importuojamoms medžiagoms. Svetimoms turtingoms šalims, nuo kurių importo Šumeras priklausė, jis suteikė pirmines medžiagas : metalus, medieną ir brangakmenius.. Dilmunas (Bahreinas ir arabų pakrantė), kaip ir Maganas (Arabijos pusiasalis) ir Meluha (Indo slėnio), prekybos partneriai, taikūs ir nepakeičiami, neturi geros lemties. Ir priešingai, Elamo ir Marhasi šalys, įsikūrusios Irane, turi atnešti savo turtus kaip karo grobį." Tokiu būdu mitas atspindi politinę ir ekonominę padėtį.

ENKIS IR NINMA (APIE ŽMOGAUS SUKŪRIMĄ) II TŪKSTANTM. PR., PIETŲ IRAKAS

Yra keletas šumerų kilmės teorijų. Eridu, išminties dievo Enkis / Ea miestas ant marių krašto teologai aiškino, kad žmogus buvo sukurtas iš gabalo molio2.

Laiko pradžioje dievai, dar vis vieni visatoje, skundėsi, kad turi išlaikyti upes, kanalus, - nepakeičiamą darbą Mesopotamijos lygumos išgyvenimui. Enkis - gimęs iš pirmų molio, atsiradusio gėlo vandens vandenyne, ant kurio plūduriuoja žemė kaip derlingos sūnašos, suneštos Tigro ir Eufrato – įpareigoja savo motiną suformuoti žmogų iš to paties molio. Deivė sušlapina žemę ir suteikia jai gyvybę.

Šios būtybės likimas bus tarnauti dievams. Enkis ir Motina-deivė Ninma švenčia žmogaus gimimą ir prisigeria. Tada jie suformuoja septyni neįgalius žmones, kuriems Enkis priskiria vaidmenį visuomenėje: „Ninma padarė moterį, negalinčią gimdyti. Enkis nusprendė jos likimą ir lėmė likti hareme. Ninma padarė būtybę, neturinčią vyriškų organų ir moteriškų organų (eunuchus); Enkidu... nusprendė, kad jo likimas bus vaikščioti karalių akivaizdoje... ”

